اشتغال‌زایی با یاقوت و فیروزه

ایران طی یک برنامه پنج ساله قادر است ۳ تا ۵ میلیارد دلار صادرات سنگ‌های قیمتی داشته باشد.

سالانه ده‌ها میلیارد دلار سنگ قیمتی و نیمه قیمتی در بازار جهانی فروخته می‌شود. برای مثال، در بورس انگلیس سالانه حدود ۸ میلیارد پوند انواع سنگ قیمتی و جواهرات به فروش می‌رسد. در برخی کشورها صدها هزار نفر در صنعت سنگ‌های قیمتی مشغول فعالیت هستند. برای مثال، در هندوستان و تایلند میلیون‌ها نفر در صنعت سنگ‌های قیمتی اشتغال دارند.

شغل ۳۰۰ هزار تومانی

در ایران ایجاد یک شغل در حرفه سنگ‌های قیمتی به سرمایه‌گذاری بین ۳۰۰ هزار تا یک میلیون تومان نیاز دارد. لذا زنان خانه‌دار و حتی مردان علاقه‌مند و به ویژه جانبازان و معلولین می‌توانند در منازل خود به این کار مشغول شده و درآمد مناسبی نیز کسب نمایند. این حرفه دارای تنوع بسیاری است. ساخت مجسمه‌ها با استفاده از سنگ‌های مختلف و همچنین ساخت نگین انگشتر، گوشواره، سینه‌ریز، دستبند و دیگر زیورآلات که با تلفیق طلا و نقره به همراه انواع سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی زیبا انجام می‌گیرد، از مجموعه فعالیت‌های این حرفه به شمار می‌روند. از سوی دیگر، بر خلاف این که استفاده از طلا به عنوان زیور برای مرد سفارش نشده است، استفاده از عقیق، زمرد و فیروزه و برخی دیگر از زیورآلات برای مردان به ویژه هنگام عبادت، بسیار مستحب می‌باشد. حتی برخی از این سنگ‌ها برای درمان بیماری‌های جسمی و روحی سفارش شده است، به طوری که در آمریکا درمانگاه سنگ‌ها راه‌اندازی شده است.

وجود سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی متنوع در ایران به همراه نیروهای آموزش دیده و متخصص و ذوق و هنر ایرانی از امتیازات و مزیت‌های کشورمان در این صنعت هستند. جهت توسعه این صنعت در کشور می‌توان کارگاه‌های کوچک و بزرگی در شهرهای مختلف و با هزینه نسبتا کمی راه‌اندازی کرد. برای مثال، یک کارگاه یکصد نفری را می‌توان با هزینه‌ای کمتر از ۱۰۰ میلیون تومان احداث نمود، در صورتی که برای راه‌اندازی یک کارخانه پتروشیمی با اشتغال‌زایی ۲۰۰ نفر به حدود ۵۰۰ میلیارد تومان سرمایه نیاز است. در حال حاضر کل تجارت فرش دنیا به حدود ۱/۳ میلیارد دلار می‌رسد که ۳۰ درصد آن سهم ایران است، یعنی کشورمان سالانه تنها حدود ۴۵۰ میلیون دلار فرش صادر می‌کند که با توجه به حجم سرمایه‌گذاری‌ها و اشتغال صدها هزار نفر، بسیار ناچیز است. اما در کوتاه‌مدت قادریم به صادرات بیش از یک میلیارد دلار سنگ قیمتی و نیمه قیمتی در بازار بزرگ جهانی آن دست یابیم. با این صادرات می‌توان حداقل ۳۰۰ هزار فرصت شغلی ایجاد نمود. ایران به دلیل داشتن مزیت‌های ویژه و امتیازات خاص قادر است با یک برنامه‌ریزی پنج ساله، سالانه ۳ تا ۵ میلیارد دلار صادرات سنگ قیمتی داشته باشد که به دنبال آن اشتغال حدود یک میلیون نفر فراهم خواهد شد. در ایران سنگ‌های متنوع قیمتی و نیمه قیمتی از قبیل بریل، یاقوت، فیروزه، درکوهی، گارنت، اپال، زمرد، عقیق، جاسپر و غیره وجود دارند. یاقوت و فیروزه ایران در جهان بهترین است. در حال حاضر سنگ‌های یاد شده در صورت تراش، از گرمی ۲۰ تا ۶۰۰ دلار به فروش می‌رسند، اما اکنون این سرمایه‌های بی‌نظیر، بدون فرآوری و به صورت فله‌ای با قیمت بسیار نازل فروخته می‌شوند. برای مثال، در یک مورد گارنت استان کرمان را کیلویی حدود ۵ هزار تومان از افراد محلی خریداری کرده و در آمریکا فرآوری نموده و گرمی بیش از ۱۰۰ دلار به فروش رسانده‌اند. وضعیت فیروزه نیشابور و دیگر سنگ‌های گرانبهای کشور نیز بهتر از این نیست. امید است مسؤولان وزارت صنایع و معادن توجه ویژه‌ای به صنعت سنگ‌های قیمتی نموده و تلاش‌های گسترده‌ای در جهت شکوفایی این صنعت اشتغال‌زا انجام دهند. ■

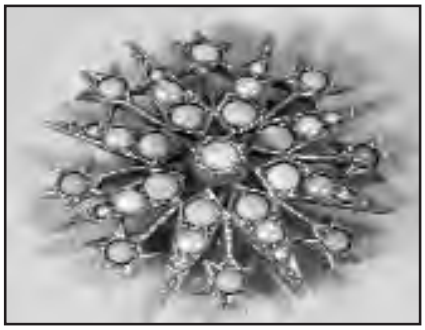

چگونه یک سنگ قیمتی خوب انتخاب کنیم؟

وزن، رنگ، خلوص و نوع تراش از عوامل مؤثر بر ارزش یک سنگ قیمتی می‌باشند.

ممکن است این سؤال برای شما هم پیش آمده باشد که برای خرید یک سنگ قیمتی و گران‌بها، چه نکاتی را باید مورد توجه قرار دهیم؟ این سؤال اگرچه تخصصی است، اما خارج از دایره فهم و تجربیات عموم نیست، هرچند بیشتر خریداران سنگ‌های قیمتی در دنیا را زنان تشکیل می‌دهند. به هر حال، در خرید جواهرات سه راه پیش رو داریم. راه اول این که خودمان آموزش دیده و تخصصش را کسب کرده باشیم. راه دوم، استفاده از توصیه‌های متخصصان و مشاوران است. در حال حاضر در کشورمان مراکز مشاوره تخصصی سنگ‌شناسی زیر نظر اتحادیه فعالان سنگ‌های قیمتی تشکیل شده‌اند که مشاوره‌های لازم در این خصوص را به مردم و علاقه‌مندان ارایه می‌دهند. سومین راه‌حل که آسان‌ترین راه ممکن هم به حساب می‌آید، اعتماد به فروشنده جواهر و سنگ قیمتی است.

فاکتورهای تعیین ارزش یک سنگ

وزن، اولین فاکتوری است که در قیمت گذاری سنگ‌های قیمتی مورد توجه قرار می‌گیرد. رنگ، خلوص و نوع تراش سنگ، از دیگر عوامل مؤثر بر ارزش یک سنگ قیمتی محسوب می‌شوند. در یک جواهرشناسی معتبر، درجه شفافیت رنگ با حروف D تا M نشان داده می‌شود که این دسته‌بندی از D به عنوان شفاف‌ترین، شروع و تا M به عنوان کدرترین سنگ قیمتی، ادامه دارد. این طیف به این دلیل A، B و C ندارد که ممکن است در اکتشاف معادن آینده، سنگ‌های شفاف‌تری نسبت به سنگ‌های قیمتی موجود یافت شوند. معیار دیگر ارزش گذاری یک سنگ قیمتی، خلوص و ناپاکی آن می‌باشد که به معنی ترکیب کانی‌های دیگر با سنگ مورد نظر است و از IF تا I3 تقسیم‌بندی می‌شود.

از نکات دیگری که می‌توان بدون گذراندن دوره‌های تخصصی در خرید یک سنگ قیمتی مد نظر داشت، شناسنامه سنگ مورد نظر است. در این شناسنامه در کنار میزان وزن سنگی که قصد داریم آن را خریداری کنیم، درجه خلوص و شفافیت آن هم قید شده است.

درجه و نحوه قیمت گذاری یک سنگ قیمتی بر اساس سیستم فوق، در جدول همراه آمده است. در جایگاه A، مرغوب‌ترین و گران‌ترین سنگ و در جایگاه Z، نامرغوب‌ترین و ارزان‌ترین سنگ قرار دارد. می‌توانید بر اساس میزان پولی که دارید، سنگ مورد نظرتان را خریداری کنید.

	IF	VVS1	VVS2	VS1	VS2	SI1	SI2	SI3	I1	I2	I3
D	A										
E											
F											
G											
H											
I											
J											
K											
L											
M											Z